

Næringsoptagelse og gødning

”Fuchsia” - december 2006

Af Leo Bullemier, England

Til forskel fra mennesket danner planterne selv de nødvendige organiske stoffer som proteiner og sukkerstoffer, når blot visse grundnæringsstoffer er tilgængelige for rødderne.

Fuchsia er en grådige plante, og både unge og gamle planter har behov for megen næring, hvis de skal udvikle sig smukt og blomstre længe og rigeligt.

Så snart den unge plante er i vækst - det vil normalt være to - tre uger efter rodslagningen - kan man begynde at tilføre gødning.

I begyndelsen gør man klogt i at benytte en svag opløsning, og mange foretrækker at holde sig til denne og til gengæld gøde hyppigt.

Det er vigtigt aldrig at gøde udtørrede planter, så vil man svide de små hårrødder. Vand planten først og gød den så en times tid senere, og husk: Syge planter må aldrig gødes!

Hvis man bruger en færdigblandet gødning, bør man følge brugsanvisningen på emballagen og ikke lade sig friste til at bruge mere end der anbefales. Fuchsia kan godt overgødes; ved overdreven tilførsel af kvælstof f.eks. foregår en alt for hurtig vækst, således at planten udmattes, den fremtræder da med store frodige blade, men er alt for blød i væksten og med sparsom blomstring.

Som hovedregel gælder det imidlertid, at der skal en kraftig kvælstofgødning til først på sæsonen under plantens vækst. Senere er en mere kaliumrig gødning ønskelig under blomstringen og afhærdningen.

Men der kan være undtagelser fra reglen, f.eks. en sommer som er usædvanlig varm og solrig. Dette medvirker til en tidlig modning af planterne og forvedning af stænglerne, lidt samme virkning, som man opnår ved at tilføre kalium.

For at modvirke denne virkning af solen, kan man tilføre mindre kalium og opretholde en højere kvælstoftilførsel. Omvendt har vi jo ofte kølige og fugtige forår, der fremmer den lidt for frodige og bløde vækst. I dette tilfælde kunne man da med fordel tilføre mere kalium.

De uden sammenligning vigtigste bestanddele af de forskellige blandingsgødninger er kvælstof (N), fosfor (P) og kalium (K).

På emballagen står der ofte NPK efterfulgt af tre tal, der angiver det procentvise indhold af disse tre stoffer, f.eks. NPK 10-4-22.

Kvælstof stimulerer den grønne vækst og giver store, mørke blade. Mangel på kvælstof viser sig ved forkrøblet vækst og små, blege blade.

Der findes organiske kvælstofgødninger som benmel, blodmel og hornspåner, der har langtidsvirkning, og uorganiske som chilesalpeter (Natrium-nitrat), svovlsur ammoniak (Ammoni-umsulfat)) og ammoniumnitrat.

De uorganiske er hurtigt virkende, men må bruges med forsigtighed. Fosfor stimulerer rodvæksten og fremskynder blomstring og frugtdannelse. Mangelsymptomer er dårlig udviklet rodnet og misvækst.

Benmel er en langsomt virkende organisk fosforgødning

Superfosfat er en hurtigt virkende uorganisk gødning.

Kalium er livsnødvendigt for planterne, thi uden dette stof kan den tilførte kvælstof ikke udnyttes effektivt. Det modvirker blød vækst, fremmer blomstring og styrker planten mod sygdomme.

Kaliummangel viser sig ved visnede bladrande samt ved, at blomsterne bliver små og blege i farven. I træske findes et par procent kalium af organisk oprindelse.

Svovlsur kali (Kaliumsulfat) er en hurtig virkende og højt koncentreret uorganisk kaligødning.

En række andre grundstoffer er nødvendige for planterne i ganske små mængder. Normalt er der i muld og pottejord rigeligt af disse stoffer, og ved normal ompotning skulle der ikke kunne opstå mangelsymptomer.

Ældre fuchsiaplanser, som har tilbragt lang tid i samme potte, vil dog undertiden kunne komme til at lide af magniummangel, det ytrer sig ved gule striber og pletter på bladene, navnlig omkring blomsterne, og blade og blomster kan falde af.

Kuren er yderst enkel: En spiseske carlsbadertsalt (magnium-sulfat) i en kande vand et par gange i vækstperioden.

Man skal ikke slå sig til tåls med, at man har blandet **staldgødning** i sin pottejord, den indeholder nemlig forbavsende små procentdele af hovednæringsstofferne, man kan regne med omkring 1/2 % kvælstof, 1/4 % fosfor og 1/4 - 1/2 % kalium, noget afhængigt af gødningsarten.

Mest koncentreret er fjerkrægødning. Staldgødning bør lagres nogle måneder inden brugen, ellers risikerer man at svide rødderne.

Der er på markedet et stort udvalg af gødningsblandinger- både organiske og uorganiske, enhver må prøve sig frem og finde en passende type, hermed blot et lille fingerpeg om, hvad man skal gå efter.

Uddrag fra Jubilæumsbogen